

STŘEDOČECH

ZPRAVODAJ STŘEDOČESKÉHO KRAJE « ZDARMA « čtvrtletník 3/2024

Foto: archiv GASK

GASK letos slaví 60 let!

Galerie Středočeského kraje v Kutné Hoře (GASK) slaví v letošním roce 60 let své existence. Od data svého vzniku několikrát změnila název i místo působení, aby nakonec v roce 2009 natrvalo zakotvila ve zrekonstruované jezuitské koleji v Kutné Hoře. Z galerie se stalo uznávané kulturní centrum, kde se kromě výstav koná spousta doprovodných akcí.

„GASK v Kutné Hoře přitahuje pozornost v mnoha směrech. Nabízí zajímavé výstavy a akce, galerie má k dispozici krásný areál jezuitské koleje i okolní zahrady. Středočeský kraj svou příspěvkovou organizací podporuje v rozvoji. Díky tomu se areál stále posouvá kupředu a mimo jiné si může dovolit investovat do

nových akvizic. Část z nich lidé uvidí v nové stálé expozici,“ uvedl radní pro oblast kultury a cestovního ruchu Václav Švenda. Novou stálou expozici nazvanou Labyrintem otevřel GASK na začátku prázdnin. (Více o ní se dočtete v rozhovoru s vedoucím uměleckého oddělení Richardem Drurym na

str. 2 a 3.) „Kromě stálé expozice nabízíme další proměnné výstavy. Některé z nich končí v průběhu srpna, jiné potrvají do podzimu nebo i déle. Pracujeme na zvelebování celého areálu a stále vylepšujeme služby pro naše návštěvníky,“ říká ředitelka GASK Jana Šorfová.

Ještě více návštěvníků

K výstavám v GASK se pojí bohatý doprovodný program, především komentované prohlídky. V průběhu celého roku se konají lektorské programy pro děti i dospělé a akce pro celé rodiny. „Jsme moc rádi, že GASK už se zařadil mezi moderní

centra umění, kam jezdí stále více lidí a mnoho z nich se k nám vrací. V loňském roce jsme i díky výstavě sester Válových přivítali 60 000 návštěvníků a věříme, že letos to bude ještě více. Přispěje k tomu i výstava DISEGNO INTERNO – Eva Švankmajerová / Jan Švankmajer, která končí 4. srpna. K tomu je potřeba připočítat přidanou hodnotu v podobě města s úžasným geniem loci, s chrámem svaté Barbory v těsné blízkosti naší galerie a s volně přístupnými zahradami, kde také vystavujeme umělecká díla v rámci projektu GASK pod širým nebem,“ připomíná Jana Šorfová.

Pokračování na straně 2

« Nový pomocník pro všechny stavitelé! Ověřte si informace o inženýrských sítích v Digitální technické mapě. STRANA 4

« Rakovníku, Hořovicím, Čelákovcům a Benátkám nad Jizerou se brzy uleví od tranzitní dopravy. Pomohou obchvaty. STRANA 10

« V Brdech láká turisty nová hřebenovka dlouhá 120 km. Po vyznačených cestách můžete dojít od Jíloviště až do Spáleného Poříčí. STRANA 13

« SLOVO HEJTMANKY

Milé Středočešky, milí Středočeši, snad největší světový dramatik a básník William Shakespeare kdysi napsal: „Čas ubíhá různě, podle toho s kým.“ S Vámi ten čas ubíhá opravdu nezadržitelně rychle. Přijde mi to skoro jako včera, když jsem Vás z těchto stránek měla možnost a čest poprvé oslovit jako hejtmanka. A už to budou pomalu čtyři roky.

Je proto podle mého na místě děkovat. Chci poděkovat kolegům z Rady Středočeského kraje, že máme za sebou období, kdy se podařilo v našem regionu mnohé změnit. A to díky skvělé spolupráci v koalici, kdy jsme šli za společným cílem udělat náš kraj lepším místem pro život. Opravdu si moc vážím toho, co se nám podařilo společně dosáhnout. Jen namátkou otevřít kraj a změnit atmosféru v něm, kdy pro nás je klíčem transparentnost a komunikace. Zvládnout covid i ukrajinskou migrační vlnu. Zmodernizovat oborovou strukturu středočeských středních škol, investovat do jejich inovativní výuky na půl miliardy korun, vysoutěžít poprvé transparentně autobusové dopravce a ušetřit tak 400 milionů ročně, připravit totéž pro vlakovou dopravu, proinvestovat ve středočeských krajských nemocnicích jen za poslední rok skoro miliardu korun, více než půlmiliardou podpořit zadržování vody v krajině nebo díky transparentním soutěžím a důslednější kontrole posunout vpřed i středočeské silnice. Do oprav, rekonstrukcí a do nových dopravních staveb putovalo na 20 miliard korun. Tak zvané „dvojký“, tedy silnice druhé třídy, si polepšily ve školním známkování o jeden celý stupeň a do dalšího ročníku by postoupily s dvojkou. A bylo toho mnohem mnohem víc, ale to se sem nevejde. Opravdu velké díky radním i úředníkům Krajského úřadu, že to všechno připravili a dovedli do úspěšného konce.

A velké díky patří Vám, občanům, že jste byli trpěliví, když jsme třeba opravovali ty silnice a vy jste museli jezdit objížďkami. Za spousty podnětů, které jsme od Vás dostali a které nás v naší práci posouvaly dál. A i za spoustu pozitivní zpětné vazby, která nás nabíjela a pomáhala nám pokračovat. Velké díky, že jsem tu mohla být s Vámi a pro Vás.

Vaše Petra Pecková

Pokračování ze strany 1

Zahrady od příštího roku ožíví nové bistro. Dřevostavba s proskleným interiérem a venkovní terasou bude situována v blízkosti vodního pódia a nabídne návštěvníkům nevšední pohled na chrám svaté Barbory a na zahrady se sochami a instalacemi. „Bistro s celoročním provozem bude výhodou pro akce pořádané v zahradách nebo v našem kongresovém centru, které vzniklo rekonstrukcí parkovacího domu. Bistro by svůj provoz mělo zahájit na jaře příštího roku,“ uvedla Jana Šorfová.

Aktuálně také probíhá projektová příprava na rekonstrukci prostor v areálu jezuitské koleje – budovy č.p. 52, která se promění na penzion.

Připraveno pro děti

Děti si v GASK přijdou na své v netradičně pojatých a rozlehklých Vizualních hernách nebo v dětském koutku. Lektorské centrum GASK každým rokem vytváří programy pro pedagogy, školy, rodiny s dětmi i pro osoby se specifickými potřebami. „V loňském roce prošlo našimi programy téměř 6 000 osob, navíc přes 15 000 rodičů s dětmi navštívilo vizuální herny GASK. Každým rokem se

poptávka po našich programech navyšuje a my si toho moc vážíme,“ uvádí vedoucí Lektorského centra Karin Vrátná Militká. Lektorské centrum prochází rekonstrukcí dvou stávajících ateliérů a buduje se nový prostor, kde vznikne zázemí pro lektoři a terapeutická místnost, především pro skupiny klientů, s nimiž galerie spolupracuje v rámci projektu GASK bez bariér. GASK podporuje i rodiny s dětmi s poruchou autistického spektra. Letos se tu konal druhý ročník projektu Život na křídlech, jehož výtěžek putoval právě na financování kompenzačních pomůcek pro tyto rodiny.

Cesta za zážitkem

Foto: archiv GASK

Rozlehlé prostory bývalé jezuitské koleje v Kutné Hoře umožňují Galerii Středočeského kraje připravovat velkorosé projekty. A právě takovým je i nová stálá expozice nazvaná Labyrintem. Nabídne díla klasiků českého výtvarného umění, jako jsou Toyen, Josef Čapek, Václav Špála nebo Jindřich Štyrský, ale i nově vystavené obrazy, sochy i videoinstalace zakoupené v posledních deseti letech. Ale – jak říká v rozhovoru vedoucí uměleckého oddělení GASK Richard Drury – nabídne především jedinečný zážitek.

« Zážitkem byla i předchozí stálá

expozice, která vzbudila velký rozruch a v roce 2015 vyhrála prestižní národní cenu Gloria musaealis. Už tehdy jste nabořili zažité schéma výstav a šli neobvyklou cestou. Proč jste se rozhodli připravit novou stálou expozici, když ta minulá tak dobře fungovala?

Stálá expozice je pro každé muzeum umění daleko závažnější než výstavy, které se proměňují. Přesně deset let jsme žili s expozicí *Stavy mysli / Za obrazem*. Ano, měla velký úspěch, ale my jsme cítili, že bychom měli přijít opět s něčím novým. A tak jsme přemýšleli, jak naše sbírkové předměty, mezi kterými jsou

skutečně významná díla, představit veřejnosti inovovaným způsobem. Protože nechceme jít obyčejnou cestou – vybrat z depozitáře předvídatelnou kolekci obrazů a pověsit je „jen tak“ na stěny. Chceme prostřednictvím instalace a celého prostoru nabídnout unikátní zážitek. Probudit emoce, obohatit naše návštěvníky o nové pocity. A to vůbec není jednoduché.

« **Jak takové úvahy o nové expozici, která by měla zaujmout různé generace i typy návštěvníků, vypadají v praxi?**

U té minulé expozice jsem byl vlastně hlavním autorem

myšlenky i zpracování. Ale takový nápad máte klidně jenom jednou za život. A navazovat pak něčím novým je strašně těžké. Něčím odlišným, ale stejně dobrým. Bylo tím pádem jasné, že z jedné hlavy to nepůjde. A byl jsem moc rád, že když jsme společně se všemi kolegy přemýšleli, co a jak dále, tak do diskuse vstoupila s jasným nápadem naše lektorka Karolína Šteffková. Vždycky jsme se v GASK snažili prosazovat princip partnerství mezi jednotlivými profesemi, které v galerii pracují, zejména mezi kurátory a Lektorským centrem. Protože lektorky jsou pro většinu návštěvníků tvářemi instituce, ony se tu pohybují, jsou mezi lidmi. A Karolína přišla s myšlenkou, že by expozice mohla vyjít z uvažování amerického komparativního religionisty Josepha Campbella (1904–1987). Když nám svůj nápad představila, začali jsme se tím vážně zabývat a hledat konkrétní podobu nového projektu.

Co je tedy tím hlavním motivem, jaká myšlenka je za novou expozicí *Labyrinthem*?

Inspirovali jsme se knihou Josepha Campbella *Hrdina tisíce tváří*. Ta zjednodušeně řečeno pojednává o tom, že lidé v jakékoli době a v jakékoli zemi prožívají podobné životní cesty. Hrdinové knih, filmů, ale i obyčejní lidé začínají ve svém známém prostředí, ale zároveň je žene touha vstoupit někam dál. Na té cestě riskují, potkají je nástrahy, prožívají úspěchy i propady, poznávají přitom nejen ostatní lidi a okolní svět, ale hlavně sami sebe. A z té reálné či pomyslné cesty se pak vracejí obohaceni o všechno, co zažili. A tento pocit, ten univerzálně platný mýtus o tom, jak člověk poznává sám sebe, je právě to, na čem jsme pak postavili celou koncepci nové expozice.

Richard Drury s kolegyněmi při slavnostním otevření nové expozice.

Podle čeho jste vybírali díla, která lidé uvidí? Přece jenom GASK má za svou šedesátiletou historii v desítkách tisíc sbírkových předmětů...

Je to naše úžasná výhoda. Máme opravdu velmi bohaté sbírky s kvalitními uměleckými díly. Přesto jsme nešli cestou vystavit stovky děl, naopak v nové stále výstavě je méně exponátů, než bylo v té minulosti. Nechceme návštěvníky zahltnout, naopak rozhodli jsme se pro vzdušnější a velkorysý řešení, které unikátní prostory bývalé jezuitské koleje nabízejí. Spojili jsme se s umělci – výstavními architekty, kteří už s námi spolupracují delší dobu a jsme na jedné myšlenkové vlně, díky kterým se dá už samotná instalace nazvat uměleckým dílem.

A tedy výběr děl? Uspořádali jste v rámci celého našeho týmu vlastně takovou dílnu.

Nejprve jsme stanovili kapitoly té pomyslné cesty poutníka, podle toho jsme vytipovali díla, která by se k tématu hodila. A pak jsme si vytiskli reprodukce na papíry a zvažovali, co vybrat a kam dílo umístit. Při realizaci jsme samozřejmě ještě náš výběr upravovali, protože ne všechno, co si člověk představí, pak ve skutečnosti takzvaně funguje. Expozice na ploše téměř 1 300 m² je koncepčně rozdělena na 21 kapitol uspořádaných do tří základních celků: Výzva, Poznávání a Návrat. Atmosféru té archetypální cesty spoluvytváří právě i architektonické a výtvarné řešení autorů Pavla Mrkuse a Daniela Hanzlíka. Výběr děl ze sbírek GASK pak zahrnuje různé polohy uměleckého vyjádření od klasické malby po nová média. A významná role patří dílům, která do sbírek galerie přibyla v posledním desetiletí. Návštěvníci uvidí celkem zhruba 150 exponátů.

Jakou roli podle vás hraje výtvarné umění dnes?

No samozřejmě obrovskou, ale to je stejné v každé době. Dokud bude trvat lidská civilizace, bude mít umění stále své pokračování a vývoj. Joseph Campbell nám říká, že svět se mění, společnost se mění, ale ve všem je zakódovaný ten nadčasový příběh člověka, který vystupuje ze svého útočiště a vydává se na rizikovou cestu sebepoznání. A právě to chceme naším *Labyrinthem* připomenout. To prostředí evokuje pocit, že tady je něco, co sice má návaznost na vnější svět, ale je to především o lidském nitru. Expoziční prostor byl vědomě pojatý dramaticky, ale z atmosféry jisté sklíčenosti se dostaneme dál a můžeme se opět nadechnout. A tak je to i v našich životech. Moc si přeji, aby si návštěvníci z výstav odnášeli nové a jedinečné zážitky, které je obohatí. A myšlenka cesty hrdiny, kterou můžeme, ale nemusíme vnímat, tak ta je dalším rozměrem, který naše nová stálá expozice má.

Nová expozice nabídne díla klasiků i nově zakoupené obrazy.

Vernisáž se zúčastnil spolu s ředitelkou GASK Janou Šorfovou i Václav Švenda, radní pro oblast kultury, památkové péče a cestovního ruchu.

Foto: archiv GASK

Foto: archiv GASK

Máte parcelu a chcete stavět dům? Ověřte si informace v Digitální technické mapě

Stejně jako ostatní kraje i ten Středočeský oficiálně spustil webový portál Digitální technické mapy (DTM). Novinka se postupně stane pomocníkem nejen měst a obcí, ale i občanů, kteří si budou moci rychle a zdarma ověřit, které inženýrské sítě vedou třeba v blízkosti jejich parcely. Data do DTM navíc budou muset lidé dokládat i při kolaudaci stavby.

„Mapa má jednoduchý cíl. Digitalizací se řada řízení, například to stavební, zrychlí a zjednoduší. Ve chvíli, kdy se rozhodnete si postavit dům, prakticky na pár kliknutí zjistíte, co máte pod parcelou, které sítě máte v její těsné blízkosti a kudy se na ně napojit,“ připomíná Jiří Snížek, náměstek hejtmanky pro oblast regionálního rozvoje a územního plánování. Web však ukáže i to, která ochranná pásma k daným sítím se pozemku dotýkají. Investoři tak tomu mohou svůj projekt přizpůsobit.

Ukáže budoucí investice

Pro budoucí stavebníky i veškeré dotčené úřady se projekt DTM stává vynikajícím

Náměstek hejtmanky pro oblast regionálního rozvoje a územního plánování Jiří Snížek.

pomocníkem. V budoucnu se budou do DTM například popisovat i plánované investiční akce. Uživatelé se tak dopředu dozví, co v blízkosti jejich domu může vyrůst.

Novinkou také je, že pokud bude stavebník kolaudovat stavbu, musí nově doložit veškeré informace o nových inženýrských sítích a polohopis. Aktualizované informace pošle do DTM kraje prostřednictvím Informačního systému digi-

tální mapy veřejné správy, který spravuje Český úřad zeměměřický a katastrální.

Hlavně zrychlit řízení

Ulehčení však mapa nepřináší jen občanům, ale i úřadům a dalším dotčeným institucím. Například městské a obecní úřady svá území dobře znají. Vědí, v jakém stavu mají pozemky anebo komunikace. Pokud ale budou potřebovat cokoli rychle

ověřit, od stolu si potřebná data vyjedou ze systému. Veškeré procesy se tímto bezprecedentním krokem digitalizace výrazně urychlí.

Totíž zrychlit by se měla celá objednávka stavebního řízení. „Ve chvíli, kdy si objednáte architekta, který by měl připravit celý projekt, zpracování by mělo trvat významně kratší dobu, protože díky DTM budou k této práci již existovat základní podklady. Ve druhé fázi to zrychlí i práci úředníka,

kteří se bude moci daleko lépe a rychleji orientovat, a tedy i rychleji rozhodne,“ konstatuje Jiří Snížek.

Kraj odpovědný za provoz

V tuto chvíli je stále v procesu postupné vkládání, doplňování a aktualizace dat vlastníků, správců a provozovatelů dopravní a technické infrastruktury. Zjednodušeně řečeno, správcem dat je kdokoliv, kdo vlastní nějakou trubku, kabel, koleje anebo silnice. Za správnost údajů o technické a dopravní infrastruktuře v mapě zodpovídají její vlastníci, správci nebo provozovatelé. Kraj zodpovídá za provoz systému a za správnost zapracování geodetických aktualizací podkladů od stavebníků, kteří je budou předávat v rámci kolaudačních řízení.

Projděte si portál DTM. Stačí oskenovat QR kód.

Středočeskou vesnicí roku 2024 je obec Drahouš na Rakovnicku

Vesnicí roku Středočeského kraje za rok 2024 je obec Drahouš na Rakovnicku, kde žije 77 obyvatel. Do 28. ročníku soutěže se přihlásilo 19 obcí, o čtyři více než loni.

„Blahopřejí obyvatelům obce Drahouš k úspěchu v krajském kole a k postupu do kola celostátního. Její vítězství může být odpovědí těm, kteří tvrdí, že malé vesničky jsou zbytečné a měly by se pospojovat do větších celků. Obec například vyřešila dostupnost pitné vody, fungují tu spolky, obec zahájila proces vzniku krajinového plánu. Do kulturního a společenského života se aktivně zapojují místní podnikatelé, což přispívá k nadstandardnímu komunitnímu životu. Děkuji všem obyvatelům za to, že se do soutěže zapojili a přispěli tak k jejímu úspěchu. Určitě bude inspirací pro další obce v příštích ročnících Vesnice roku,“ uvedla hejtmanka Petra Pecková.

Cílem soutěže je snaha povzbudit obyvatele venkova k aktivní účasti na rozvoji svého domova, zveřejnit rozmanitost a pestrost uskutečňování programů obnovy vesnic a upozornit širokou veřejnost na význam venkova. Oceňuje také aktivity obcí, jejich představitelů a občanů, kteří se snaží nejen zvelebovat svůj domov, ale rozvíjejí i místní tradice a zapojují se do společenského života v obci. Všechny přihlášené obce jsou nejprve hodnoceny v krajském kole. Komise odborníků navštíví každou obec. Do celostátního kola pak postupuje za každý kraj vždy maximálně jedna obec. Hodnocení celostátního kola je naplánováno na začátek září, slavnostní vyhlášení výsledků a předávání ocenění celostátního kola se bude konat v Uherském Hradišti 21. září 2024.

Hejtmanka Petra Pecková a zástupci vedení vítězné obce s diplomem – Zlatou stuhou za vítězství v krajském kole.

Záchranáři na slapské přehradě vyráží s novým člunem

Středočestí záchranáři hlídají hladinu vodní nádrže Slapy z nového člunu. V případě potřeby jsou schopni vyjít ke všem případům až do konce letních prázdnin. Záchranáři slavnostně spustili na vodu nový člun s délkou trupu 6,97 m a šířkou 2,79 m už na začátku léta. Plavidlo je vybavené jako standardní sanitní vůz. O vyslání posádky člunu, stejně jako posádky sanitky, vždy rozhodují operátoři z krajského operačního střediska. Posádka člunu po ošet-

ření pacienta převezve k sanitce, která ho pak transportuje do nemocnice.

„Vodní záchrannou službu zařazujeme každoročně do provozu v době letních prázdnin, především z důvodu velkého nárůstu obyvatelstva v chatových a rekreačních oblastech, kempch a koupalištích v okolí přehrad,“ vysvětluje Pavel Rusý, ředitel záchranky.

„Každoročně se zejména v letních měsících zvyšuje počet rekreantů v okolí slapské přehrad, kdy

zvýšený nápor pociťuje nejen naše záchranka, ale např. i naše benešovská nemocnice. Považuji za povinnost všem obyvatelům, ať již stálým či „dočasným“, poskytnout nejen kvalitní, ale i včasnou péči, kterou potřebují. Opět zde ukazujeme, že naší primární snahou je nejen dát občanům pocit bezpečí, ale hlavně zajistit jim zdravotní péči hodnou 21. století,“ doplňuje Pavel Pavlík, náměstek hejtmanky pro oblast zdravotnictví.

Vodní záchranná služba byla na

slapské přehradě zprovozněna v roce 1999. Přednemocniční neodkladnou péči zde během letních prázdnin zajišťuje nejen člun, ale také sanitní vůz rychlé zdravotnické pomoci. Záchranáři na Slapech slouží 24 hodin denně sedm dní v týdnu.

Vloni měli za sezonu záchranáři 66 výjezdů, což je o 25 více než předchozí rok. Zasažovali u pacientů s různými typy úrazů, kolapsovými stavy, dušnostmi nebo třeba cévní mozkovou příhodou.

Plavidlo je vybavené jako sanitka. V červenci si připsalo řadu zásahů.

Kraj přispívá na paliativní a hospicovou péči, která lidem pomáhá v těžkých chvílích

Ze Středočeského humanitárního fondu v rámci tematického zadání Zdravotnictví mohou žadatelé čerpat dotace například na zajištění dostupnosti ošetrovatelské a paliativní péče v domácím prostředí pacienta, nákup kompenzačních a zdravotnických pomůcek nebo na nákup vozů. Žádosti o dotaci do jednoho milionu korun schvaluje krajská rada. Ta začátkem června souhlasila s rozdělením dotací v celkové výši 6,6 milionu korun pro 17 žadatelů. „Domácí ošetrovatelská péče a zejména péče, která pacientům pomůže strávit poslední etapu života v domácím pro-

středí, je pro mnoho rodin nenahraditelnou pomocí. Ve Středočeském kraji jsou organizace, které tyto služby poskytují již mnoho let, kvalitně a s plným nasazením. Jedním z pilířů financování

je pro ně i krajská dotace, neboť část služeb má významný přesah do oblastí sociální, a tu již nelze podporovat z veřejného zdravotního pojištění, přesto je pro pacienty a jejich blízké

velmi potřebná a důležitá,“ doplnil Pavel Pavlík. Dotaci nad 1 mil. korun schvaluje zastupitelstvo. Na červnovém zasedání krajského zastupitelství souhlasili s poskytnutím částky 1,5

milionu korun pro Hospic Dobrého Pastýře v Čerčanech. „Kdo z nás by si nepřál strávit poslední etapu svého života doma v kruhu své rodiny, ale mohou nastat chvíle, kdy už tato péče nestačí a musí nastoupit péče lůžková. Čerčanský hospic je ve středních Čechách jediným poskytovatelem lůžkových služeb nejen pro dospělé, ale i pro dospívající. Na pokrytí nákladů na tuto péči požádal hospic o dotaci od kraje ve výši 1,5 milionu korun. I zde platí, že péče, která má přesah do oblastí sociálních služeb, nemůže být proplácena ze zdravotního pojištění,“ uvedl náměstek pro oblast zdravotnictví Pavel Pavlík.

Hospic Dobrého Pastýře v Čerčanech.

Z dětského domova do menších domů a bytů. První vlašťovkou bude Beroun

Ve středních Čechách je 17 dětských domovů, 14 z nich zřizuje Středočeský kraj. Žije v nich zhruba 500 dětí. Loni na podzim schválilo krajské zastupitelstvo novou Koncepti deinstitucionalizace a transformace dětských domovů zřizovaných Středočeským krajem. Zní to krkolomně, ale znamená to jediné – kraj chce postupně v okolí současných domovů pořídit vhodné byty nebo domy, kam by se děti se svými vychovateli mohly přestěhovat. Tím by se jejich život zase o něco více přiblížil životu jejich vrstevníků, kteří žijí v běžných rodinách. Celá transformace je rozdělena do pěti etap a bude dokončena do roku 2040. Jako první měl přijít na řadu Dětský domov Pyšely. Ale velká náhoda a velkorysé rozhodnutí manželů z Berounska rozhodlo o tom, že první bude Dětský domov Beroun. „Ozvali se mi manželé Pánkovi a na-

bídli své dva domy ve Stradonicích právě pro potřeby dětí umístěných v dětském domově. Říkala jsem si, že je to snad zázrak. Ale když jsem Pánkovy poznala, pochopila jsem, že jsou to lidé se zlatým srdcem, kteří prostě chtějí dětem pomoci a vědí proč. Náš nedaleký dětský domov v Berouně byl nadšený a v tu chvíli jsem uvěřila, že se všechno podaří dotáhnout do úspěšného konce, protože právě postupný přechod k bydlení, které se co nejvíce blíží životu v běžných rodinách, to je cíl plánované deinstitucionalizace a transformace dětských domovů,“ vzpomíná hejtmanka Petra Pecková.

A tak začaly přípravy, na jejichž konci bude již brzy stěhování dětí do nového domova. Během letních prázdnin finišují práce tak, aby se děti mohly co nejdříve nastěhovat. Objekty nepotřebovaly žádné velké stavební zásahy. „Po administrativních procesech jsme začali s drob-

Domky jsou v hezkém stavu, procházejí pouze drobnými úpravami.

nými stavebními pracemi. Řešily se zdroje pitné vody, odvod odpadní vody, a nakonec budou provedeny terénní úpravy zahrad a příjezdové cesty,“ říká radní pro oblast majetku Libor Lesák.

Dar od manželů Pánkových přišel shodou okolností v době, kdy vrcholily práce na krajské koncepci deinstitucionalizace a transformace dětských domo-

vů. Podle původního záměru měl jako první přijít na řadu Dětský domov Pyšely. „Když se naskytla příležitost získat domy u Berouna, logickou volbou byl Dětský domov Beroun, který je nejbližší. V domech se zahradou budou žít děti podobně, jako žijí jejich vrstevníci, aby byly co nejvíce připraveny na běžný život, až dětský domov opustí. Naše další dětské domovy transformace postupně čeká,“ řekl radní pro oblast vzdělávání a sportu Milan Vácha.

V každém domě ve Stradonicích najde nový domov 4 až 6 dětí. V souladu s novou krajskou koncepcí budou pomáhat například s plánováním a přípravou jídla, s nákupy, budou se podílet na chodu domácnosti. „I v současné době se naše dětské domovy snaží o to, aby se život dětí co nejvíce blížil tomu běžnému. Žijí například v takzvaných rodinných skupinkách. Přesto jsou domovy, kde je centrální kuchyně, jídelna, prádelna a podobně. A my chceme, aby děti byly co nejvíce připravené na další životní etapu, kdy instituci opustí a budou si budovat vlastní domácnost,“ uzavřel radní Vácha. Provoz Dětského domova v Berouně bude i nadále zachován a zůstanou v něm dvě rodinné skupiny.

Hejtmanka Petra Pecková (uprostřed), radní Milan Vácha a radní Libor Lesák společně s manželí Pánkovými, kteří darovali kraji dva domy.

I v novém školním roce pokračuje projekt Obědy do škol

I v příštím školním roce se Středočeský kraj zapojí do projektu Obědy do škol. Díky tomu se daří zabezpečit bezplatné školní stravování pro děti ve věku od 2 do 26 let, které pocházejí z nízkopříjmových rodin. Do podpory se

mohou zapojit všechny školy se sídlem ve Středočeském kraji. O příspěvek na bezplatné stravování žádají samy školy. Podporu pak získají děti a mládež ve věku od 2 do 26 let, kterým úřad, OSPD či ředitel školy potvrdí, že pocházejí

z rodiny ve finanční tísní. „Těší nás, že se díky projektu zlepšují podmínky pro řádný průběh školní docházky žáka a žákyň a že se rovněž snižuje riziko případného sociálního vyloučení. Zájem škol o zapojení do projektu trvá. V jarní výzvě jsme

přijali 114 žádostí v celkové hodnotě přesahující 15,3 milionu korun,“ upřesňuje náměstek hejtmanky pro oblast financí a dotací Michael Kašpar. Školy však stále mohou žádat o podporu na druhé pololetí až do 15. prosince 2024.

Středočeši stárnou, počet seniorů v regionu se během 30 let navýší téměř o polovinu

Středočeský kraj čelí stárnutí populace a s tím spojené zvýšené poptávce po lůžkách v domovech pro seniory. V následujících letech dojde k výraznému nárůstu počtu obyvatel ve věku nad 65 let. Na tuto situaci reaguje kraj výstavbou nových sociálních zařízení a rozšiřováním kapacit stávajících poskytovatelů sociálních služeb.

Podle demografické prognózy, kterou si nechal kraj zpracovat, by počet seniorů měl vzrůst ze současných 268 tisíc na více než 400 tisíc v roce 2050. Nejvýraznější nárůst se očekává v oblastech s dosud nejnižším průměrným věkem obyvatel, zejména v prstencích okolo Prahy. Naopak v regionech dále od Prahy, kde je již nyní vyšší podíl seniorů, se situace nebude měnit tak dramaticky, protože mladší generace o stěhování do

Kraj bude i nadále pracovat na tom, aby vytvářel nové kapacity a mohl tak uspokojit poptávku po sociálních zařízeních.

těchto lokalit nejeví velký zájem.

Humanitární fond rozdělí 85 milionů korun

Překážkou v rozvoji sociálních služeb je současné nastavení financování, konkrétně směrné číslo. To ze zákona určuje výši dotace pro jednotlivé kraje a vyplývá z údajů za rok 2006. K aktualizaci dosud nedošlo,

přestože kraje za posledních 18 let prošly demografickými proměnami. Navzdory tomu dělá kraj maximum pro správné zacílení financí do sociálních služeb.

„V letošním roce například rozdělíme v Humanitárním fondu na podporu sociálních služeb a aktivit rekordních 85 milionů korun. Prostředky mimo jiné mohou poskytovatelé sociálních služeb využít

na dofinancování či rozšíření stávajících kapacit,“ doplňuje Martin Hrabánek.

V současnosti má kraj v Síti poskytovatelů 6 200 lůžek pro seniory. Mimo tuto Síť existuje dalších 2 000 lůžek. V některých lokalitách však poptávka stále převyšuje nabídku. Nejvyšší počet seniorů na lůžko je v Benešově, Kralupech nad Vltavou, Černošicích, Mladé

Boleslavi, Říčanech a Poďěbradech, kde je na jedno lůžko až 125 osob. Naopak nejméně seniorů na lůžko je v Mělníku, Sedlčanech a Voticích.

Nová místa

Právě v lokalitách s nejvyšší potřebou dochází a i v budoucnu dojde ke vzniku nových míst. Letos byl například díky přístavbě domova seniorů navýšen počet lůžek v Mladé Boleslavi, a v tamní Oblastní nemocnici vznikne dále domov se zvláštním režimem s kapacitou 40 lůžek, dalších 20 lůžek pak přibude na Benešovsku. V plánu je také vybudování domova pro osoby s Parkinsonovou nemocí pro 18 osob u Mělníka a navyšování kapacit se týká i dalších míst. Kraj bude i nadále pracovat na tom, aby i s ohledem na očekávaný vývoj vytvářel nové kapacity a mohl tak uspokojit poptávku po sociálních zařízeních.

Pěstouni. Lidé s velkým srdcem

V životě každého dítěte je láska klíčovým elementem, který formuje jeho budoucnost. Bohužel ne každé dítě má to štěstí vyrůstat v láskyplném a bezpečném prostředí. Pěstounské rodiny jsou ty, které se rozhodly otevřít svá srdce a domovy dětem, jež osud nešetřil. Představte si svět očima dítěte, které bylo opuštěno nebo zažilo bolestivé chvíle. Takové dítě často neví, co je to bezpečí a stabilita. A právě zde vstupují do jejich života pěstouni. Lidé, kteří se rozhodli překonat vlastní obavy a otevřít náruč těm nejzranitelnějším. Pěstouni přijímají děti, které někdy ani nevědí, jak vypadá opravdová láska. Učí je, že je možné věřit, smát se a snít.

A právě o smích, zábavě a setkávání bylo i červnové setkání

pěstounských rodin v zábavním parku Majaland. Bylo to již třetí setkání, které pro středočeské pěstouny a jejich děti uspořádal Středočeský kraj. Atmosféra byla plná radosti a nadšení, když se děti vydaly objevovat kouzla zábavního parku. Zatímco se děti bavily na atrakcích, dospělí měli možnost sdílet své příběhy, zkušenosti a získat cenné rady od odborníků a pracovníků z odboru sociálních věcí. S pěstouny se přišla pozdravit také hejtmanka Petra Pecková.

Středočeský kraj, stejně jako celé Česko, se s nedostatkem pěstounů potýká dlouhodobě. Stále je potřeba umístit zhruba pětistovku dětí z dětských domovů. Vloni kraj spustil kampaň pod heslem: I ty můžeš být pěstounem, protože každé dítě potřebuje lásku. „Věřím, že i díky kampani se nám meziročně zvýšil počet pěstounských rodin na přechodnou péči

Hejtmanka Pecková a radní Hrabánek při představení kampaně na podporu pěstounství.

o devět rodin. Nicméně stále těch pěstounů není úplně tolik, kolik bychom chtěli, protože bychom byli nejradši, aby každé dítě mělo možnost vyrůstat v pěstounské rodině nebo vyrůstat v zázemí, které je rodinného typu, ne v ústavní péči,“ uvádí hejtmanka. Pokud máte v srdci místo pro

další lásku a toužíte dát naději dětem, které ji potřebují, zvažte možnost stát se pěstounem. Protože každé dítě si zaslouží lásku, bezpečí a šanci na lepší budoucnost. Děkujeme všem pěstounským rodinám za jejich obětavost a lásku. Jste opravdoví hrdinové.

Středočeská reprezentace vybojovala na Olympiádě dětí a mládeže bronz!

Konec června se nesl ve znamení sportu. V jižních Čechách se totiž konala XI. Letní olympiáda dětí a mládeže, na které Středočeský kraj reprezentovalo 253 atletek a atletů. Nakonec skvěle uspěli – umístili se celkově na bronzové příčce s celkovým počtem 403 bodů. Lepší byli jen Pražané a Jiho-moravané.

Tři a půl tisíce holek a kluků sportovalo na řadě míst sousedního Jihočeského kraje, centrem dění se však staly České Budějovice, kde se konalo rovněž slavnostní zahájení za účasti hejtmanky Petry Peckové a radního Milana Váchy. Sportovci se pak vydali do Tábora, Hluboké nad Vltavou, Sezimova Ústí, Lišova, kempu Bezdrav a Soběslavi. Pomyslnou olympijskou štafetu nyní převzal Moravskoslezský kraj, který již tuto zimu přivítá vyznavače zimních sportů. Další letní ODM se uskuteční v roce 2026. Poprvé v historii ji bude hostit Praha.

Vlajkonošem středočeské výpravy se stal hokejista a olympijský vítěz z Nagana Libor Procházka.

Pohlédněte se s námi za úspěchy některých z našich reprezentantů

Kanoistické zlato a stříbro patří Středočeskému kraji. Zlatá medailistka Anna Křížková a stříbrná Adéla Vonešová jsou v osobním životě kamarádkami, znají se z kanoistického klubu KK Brandýs a vstupně vítězů si vzájemně přály, ačkoli si vzájemně konkurovaly. Po letošním úspěchu mají do budoucna vyšší ambice: „Jednou chceme vyrazit společně na opravdovou olympiádu,“ prozradila děvčata.

Kanoistky Anna Křížková (vpravo) a Adéla Vonešová.

Skvělá Anna Křížková vybojovala v peřejích zlato!

STŘEDOČESKÝ KRAJ ZÍSKAL:

- 17 zlatých medailí
- 25 stříbrných medailí
- 28 bronzových medailí

Jako ryba ve vodě! I přes kašel a bolest hlavy získala Sofie Koníčková dvě zlaté medaile.

Když nemůžeš, tak přidej víc! Tímto slavným Zátokovým heslem by se dala vystihnout motivace plavkyně Sofie Koníčkové, která excelovala i přes zdravotní potíže a získala dvě zlaté medaile. Sofie sama v Budějovicích hovořila o nelehké situaci: „Už od soboty je mi špatně. Ale variantu, že bych na ODM nejela, jsem nebrala v úvahu.“ Možná i díky volnějšímu režimu získala první zlato třináctiletá závodnice na 200 metrů motýlek. Ve druhém finálovém závodě na 200 metrů volný způsob byla na konci závodu první dokonce o sekundu a půl. „Dvě medaile jsem absolutně nečekala,“ zhodnotila po závodech skromně dvojnásobná medailistka. Trenérka středočeských plavců Sandra Kazíková je dvojnásobnou účastnicí olympijských her. V roce 2004 reprezentovala Českou republiku na LOH v Athénách. K závodu dodala: „Jsem spokojená s celou výpravou. Několik plavců mě mile překvapilo svými výkony.“ Třetí zlatou plaveckou medaili vyhrála Adéla Klimovičová. Stříbro přidal Sebastian Šmíd a také štafeta děvčat, které utekla zlatá medaile o 0,08 setiny sekundy. Sadu medailí uzavřel tou bronzovou Stanislav Bubeník.

Běžecké geny má v krvi! Filip Škvára vybojoval zlato z běhu na 60 metrů a ve finále zvítězil s časem 7,74 sekundy. „Jsem neskutečně rád, protože to jsou moje největší závody za mojí, dá se říct, takovou kariéru. Předtím jsem měl ještě republiku, ale tohle je mnohem

větší. Navíc jsem se vlastně vůbec nepřipravoval,“ svěřil se Filip Škvára, který se poslední dva týdny léčil s nachlazením. V rodině má několik sportovců – běhá i jeho bratr a tatínek Michal Škvára, který závodil na evropském šampionátu 1997.

Radost z vítězství sprinter Filip Škvára v cíli neskrýval.

Na bedně! Zástupci Středočeského kraje vybojovali skvělé třetí místo.

Úspěch dokázali Středočeši náležitě ocenit. Přihlízejí hejtmanka Petra Pecková společně s radním pro oblast vzdělávání a sportu Milanem Váchou.

Článek vznikl s laskavou spoluprací Českého olympijského výboru.

Foto: Olympijskytym.cz - Matyáš Klápa, Markéta Křížová, Dan Kubát, Léa Decroix, Krajský úřad Středočeského kraje

Kraj má novou cyklokonceptci. Prioritou je budování sítě páteřních tras

Středočeský kraj připravil zcela novou Konceptci rozvoje cyklistiky. Hlavní strategický dokument, který stanovuje priority pro rozvoj cyklistiky a cyklo-dopravy v regionu, zároveň informuje o stávajícím

stavu cyklistiky a o potřebách měst a obcí pro období následujících 6 let. Cyklokonceptci schválili krajští zastupitelé na květnovém zasedání.

„Připravili jsme koncepci, která se soustředí na

praktickou stránku věci, na skutečné možnosti výstavby nových stezek. Proto jsme ke spolupráci přizvali města, obce a další subjekty. Chtěli jsme znát jejich názor, jejich možnosti i jejich případná přání. Náměty byly zohled-

něny při zpracování návrhů na doplnění a úpravy krajské páteřní, regionální i místní cyklistické sítě,“ říká Petr Borecký, radní pro oblast veřejné dopravy.

Jednotná terminologie

Krajem v současné době prochází 503 km cyklostezek. Síť je však nespojitá a území pokrývá nerovnoměrně. „Chceme, aby koncepce byla do jisté míry i metodickým návodem anebo příkladem pro ostatní kraje tak, aby v České republice vznikla ucelená síť stezek a tras, včetně jejich klasifikace a zařídování. Pro všechny krajské cyklokoordinátory jsme dokonce připravili setkání, kde jsme řešili sjednocení názvosloví a kategorizace,“ připomíná Petr Borecký. Díky tomuto kroku budou všechny regiony při pojmenování

kategorií cyklotras používat jednotnou terminologii. Cyklokoordinátoři se na tom dohodli s Ministerstvem dopravy ČR. Nově budou páteřní trasy označeny jako národní, nadregionální a regionální.

Prioritami jsou budování sítě páteřních tras v kraji, ale i rozvoj a údržba stávající sítě, na což se v Česku často zapomíná. Dále je nutná integrace cyklistické dopravy do systému dopravní obslužnosti regionu (PID), využívání sítě tras a stezek k rozvoji cestovního ruchu a vůbec řízení a koordinace rozvoje cyklistiky a cykloturistiky. Chybějící úseky páteřních tras by měly být zaneseny do Zásad územního rozvoje jako veřejně prospěšné stavby. Dále se čeká na posouzení vlivu koncepce na životní prostředí (SEA).

Nové stezky mohou vznikat i ve starých drážních tělesech. Loni byla jedna taková otevřena nedaleko Olbramovic.

Lidem se uleví od tranzitní dopravy

Rakovníku, Hořovicím, Čelákovickým a Benátkám nad Jizerou se brzy uleví od tranzitní dopravy. V prvních třech jmenovaných městech plánuje Středočeský kraj v nejbližších měsících zahájit stavbu obchvatů, v Benátkách už práce na nové silnici finišují.

„Obchvaty měst a obcí mají při plánování investic jednu z priorit. Zvyšují především bezpečnost v sídlech samotných, občanům se navíc uleví od dopravní zátěže i exhalací,“ konstatuje Karel Bendl, radní pro oblast silniční dopravy. V Hořovicích už je pomalu patrné, kudy nový obchvat povede. V budoucí stopě silnice totiž pracovali

archeologové. Jde o fázi, která předchází samotné výstavbě. První řidiči by se měli po nové silnici projet zhruba za dva roky.

Za peníze z EU

Obchvat na východě města propojí silnice II/114 a II/117 vedoucí z Hořovic do Lochovic a Žebráku. V budoucnu budou řidiči odbočovat ze stávající silnice z Lochovic (II/114) k nemocnici. Poté minou areál a pokračovat budou dále až na křižovatku s ulicí Tyršovou na silnici II/117 mířící k dálnici D5 a Žebráku. Novinka bude dlouhá zhruba 1,5 kilometru.

Součástí stavby jsou čtyři úroňové

V budoucí stopě obchvatu Hořovic už pracovali archeologové. První nálezy svědčí o osídlení místa v mladší době kamenné. Zástupkyní města a radnímu Karlu Bendlovi je představila Irena Benková, ředitelka Ústavu archeologické památkové péče středních Čech (vpravo).

křižovatky, dva mosty a lávka pro pěší. „V tuto chvíli běží soutěž na zhotovitele,“ shrnul aktuální stav Karel Bendl s tím, že nový obchvat by měl vyjít na zhruba 340 milionů korun. Spolufinancovat jej bude EU. Nedávno krajští radní odsouhlasili i vyhlášení nadlimitní veřejné zakázky na výstavbu severního obchvatu Rakovníka. První práce by měly v místě začít už letos, první řidiči by se měli po novém obchvatu projet už v roce 2027.

V Benátkách na podzim

Celá komunikace bude měřit 1,85 kilometru a propojí silnice v ulicích Lišanské a Luženské, resp. bude s ulicí Luženskou souběžná. Kraj

předpokládá, že celkové náklady vyrostou na zhruba 268,5 milionu korun.

Letos na podzim kraj dobuduje i obchvat Benátek nad Jizerou. Nová komunikace propojí silnice vedoucí z města do Jiřic a do Strak exitem 27 na dálnici D10. Sloužit bude především tranzitní dopravě směřující do a z veřejné skládky a do benátecké průmyslové zóny. Letos bude zahájena i stavba další části obchvatu Čelákovíc ve směru na Mochov. Součástí řešení bude i nový most přes železnici. Krajská správa a údržba silnic již vypsal soutěž na zhotovitele. První řidiči by měli po novém obchvatu začít jezdit už v roce 2025.

Technika zatím nebuduje nový obchvat u Hořovic. Sloužila jen archeologům.

Co je pasportizace majetku? A k čemu slouží?

Představte si, že máte dům, o který byste se měli starat, ale nic o tom domě nevíte. Nevíte, jak je starý, jaké má závady, jestli střechou nezateká, a nevíte ani, jestli funguje topení nebo jestli kotel už není na hraně své životnosti. Tak podobně na tom byl Středočeský kraj ještě nedávno.

„V majetku kraje je přes dva tisíce nemovitostí. Bohužel pro bývalá vedení kraje nebyla péče o krajský majetek prioritou, takže jsme celou řadu krajských nemovitostí převzali v takřka dezolátním stavu. Bylo tedy nutné zahájit pasportizaci neboli podrobnou evidenci veškerého nemovitého majetku kraje, abychom mohli identifikovat nutné opravy a údržby. Protože kdo chce majetek efektivně řídit, musí ho detailně znát,“ komentuje stav Libor Lesák, radní pro oblast majetku.

Šetřit lze na energiích

Pasportizaci zahájil odbor majetku v roce 2021. Do

Radní Lesák na prohlídce historické budovy Střední průmyslové školy v Mladé Boleslavi.

konce května letošního roku byla evidence dokončena u 175 z celkového počtu 250 příspěvkových organizací. Vše bylo třeba důkladně prozkoumat a vše zaevidovat, od sklepů až po půdu. Díky pasportizaci tak bude mít kraj nejen přehled o stavu, ale i kolik energie majetek spotřebuje. Tím se dá zjistit, kolik může ušetřit – přejít na úspornější topení, začít využívat chytré měřiče či obnovitelné zdroje energie. Pasportizace také poskytuje data, která pomáhají lépe plánovat, co a kdy opravit nebo kde investovat do nových projektů.

V průběhu 36 měsíců prošli pracovníci přes 1200 budov. Kdo by si myslil, že práce na úřadu je jen o papírování a kopírování, mýlil by se. Pracovníci musí často prozkoumávat důkladně každou část budov, jediné tak mohou poznat skutečný technický stav a dát podnět pro zlepšení. Do konce roku 2024 bude dokončena pasportizace majetku spadajícího pod odbory školství a kultury. V roce 2025 pak bude dokončena pasportizace majetku odboru zdravotnictví.

Pomůže software

Kromě podrobného zaevidování veškerého majetku

odbor usilovně pracuje na zavedení sofistikovaného softwarového řešení pro správu nemovitého majetku. Tento projekt je klíčový pro modernizaci a zefektivnění správy, a to zejména díky využití nejnovějších technologií a digitálních nástrojů. Ve druhé polovině letošního roku by měl být dokončen výběr dodavatele tohoto softwarového řešení, poté, v průběhu následujících dvou let, bude software implementován a integrován do interního systému krajského úřadu. Cílem je, aby do konce roku 2026 byli všichni uživatelé

zaškoleni a systém byl plně funkční.

Hlavním přínosem softwarového řešení je, že sjednotí všechny informace o nemovitostech na jednom místě. Oprávnění budou moci pracovat s daty a dokumenty kdykoliv a odkudkoliv. Všechny potřebné dokumenty budou snadno dostupné a přehledně uspořádané, což ušetří čas a sníží riziko jejich ztráty nebo poškození. Systém také usnadní plánování a rozhodování o opravách a investicích do majetku atd.

Střední průmyslová škola Mladá Boleslav. Byla založena v roce 1867 jako jedna z prvních odborných škol v českých zemích.

Kraj chce odkoupit pozemky pod budoucím parkovacím domem v Hostivici

Výstavba parkovacího domu P+R v těsné blízkosti nádraží v Hostivici má za sebou další krok. Krajský radní projednali úplatné nabytí pozemků pod budoucím objektem a doporučili schválení odkupu zastupitelům. Ti budou ve věci hlasovat na začátku září.

Kraj by měl Českým drahám, které jsou nyní majitelem, zaplatit za pozemky velikosti 3875 m² a režijské náklady zhruba 8,7 milionu korun. „Budoucí úplatné nabytí bylo schváleno už na jaře,

nyní už řešíme konkrétní odkup. Na ocenění pozemků byl samozřejmě vypracován znalecký posudek,“ konstatuje Libor Lesák, radní pro oblast investic a majetku. Stavba domu bude zahájena souběžně s rekonstrukcí železnice mezi Prahou-Ruzyní a Kladnem, resp. úsekem Jeneč–Hostivice. Cestujícím poté poslouží kapacitní budova o šesti podlažích. Na konci loňského roku byla podaná žádost o stavební povolení. Kraj předpokládá, že stavba domu by mohla začít již v roce 2026. Správa železnic ale musí ještě, kromě rekonstrukce trati, vybudovat

napojení domu z nedalekého kruhového objezdu a novou nákladní rampu v Jenči – ta nahradí starou v Hostivici. Nové budou i přístupové chodníky k nádraží.

Spolupráce kraje nejen s železničáři

„Naším dlouhodobým záměrem je dostat co nejvíce lidí z aut do prostředků hromadné dopravy. Těto myšlenky ale musíme jít naproti a nabídnout kvalitní infrastrukturu. Parkoviště P+R, kde mohou lidé svůj vůz na celý den bezpečně a levně zaparkovat, tento cíl jednoznačně plní. Dům vyrostě

v těsné blízkosti železniční stanice Hostivice,“ říká Petr Borecký, radní pro oblast veřejné dopravy. Kraj na celém projektu spolupracuje s městem. Kraj jakožto hlavní investor se zavázal, že zajistí zpracování předprojektové a projektové přípravy, zadání a provedení staveb, zajistí dohled nad projektovou přípravou, technický dozor, správu, provoz a údržbu, majetkoprávní vypořádání dotčených pozemků atd. Parkovací dům P+R by měl nabídnout zhruba 480 míst k stání. Náklady na stavbu by měly být zhruba 450 milionů korun.

Takto by měl v budoucnu vypadat nový parkovací dům u hostivického nádraží.

Kraj opět pomůže včelařům s odhalováním ohnisek moru včelího plodu

Středočeský kraj opět pomůže s odhalováním dosud neznámých ohnisek moru včelího plodu na území regionu. Díky kampani chce včelařům poskytnout maximum informací a přesvědčit je k zapojení do plošného vyšetření včelstev. Kampaň zajistí Naučné středisko ekologické výchovy Kladno – Čabárna, které zvítězilo ve výběrovém řízení na tuto zakázku.

„Připravovaná Kampaň prevence šíření moru včelího plodu pomůže v odhalování dosud neznámých ohnisek ve Středočeském kraji. Počítá se také s objektivním informováním včelařů o rizicích spojených s touto nebezpečnou chorobou. Nedostatek informací totiž mnohdy brání včelařům včasnému odhalování nákazy. Ve Středočeském kraji je zhruba

padesát tisíc včelstev. Díky osvětovým kampaním se daří objevovat nová ohniska, a tím následně před chorobou chránit jiná včelstva,“ vysvětlila radní pro oblast životního prostředí a zemědělství Jana Skopalíková. Cílem nové kampaně bude především přesvědčit včelaře k zapojení do bezplatného plošného vyšetření včelstev. Oslovení budou všichni včelaři se stanovišti registrovanými na území Středočeského kraje. Naučné středisko ekologické výchovy Kladno – Čabárna pro ně bude připravovat semináře a webináře. Kromě toho vzniknou webové stránky určené pro oboustrannou elektronickou komunikaci s účastníky kampaně. Zájemci tam najdou aktuální zprávy pro včelaře související s vyšetřením

Zajímavosti o včelách a včelařství se mohou lidé dozvědět i na osvětových akcích. Na snímku radní Jana Skopalíková na návštěvě Dne včel a ostatních opylovatelů.

včelstev na mor včelího plodu, webovou poradnu i kontakt na telefonní poradenskou linku. Otestováno může být až

2 300 stanovišť v rámci celého Středočeského kraje. Náklady spojené s plošným vyšetřením hradí Středočeský kraj. Kampaň, která

potrvá do července roku 2025, přijde na 1,25 mil. korun a součástí této částky jsou především náklady na vyšetření.

Ve středních Čechách je bezmála 230 zvláště chráněných území, péče o ně loni přišla kraj na 18,5 milionu korun

Bezmála 230 zvláště chráněných území aktuálně spravuje Středočeský kraj. Jejich celková rozloha je více než 7300 hektarů. Náklady na péči za loňský rok byly vy-

čísleny na 18,5 milionu korun. Zatím poslední zvláště chráněné území bude sloužit ochraně populace zvláště chráněného druhu vstavače kukačky.

Nejvíce chráněných území ve Středočeském kraji přibývalo mezi lety 2010 – 2017 v souvislosti s povinností ČR zajistit tzv. územní ochranu evropsky významných lokalit. V posledních letech přibývají velmi pomalu a jsou vyhlášována skutečně jen ta nejvzácnější území s akutně ohroženými druhy a jejich biotopy. Důvodem je stávající vysoký počet a limitované personální i finanční kapacity.

Prvotním impulzem bývá vědecky zdůvodněný návrh na vyhlášení. Až na základě závěrů důkladné analýzy kraj přikročí k přípravě záměru na vyhlášení. Tento záměr je následně projednán s dotčenými vlastníky a územně samosprávnými celky. V případě úspěšného procesu projednání má poslední slovo rada kraje, která vydá nařízení o zřízení konkrétního chráněného území.

Intenzita i typ péče se odvíjí od předmětu ochrany dané lokality. Jiná je u území, které chrání geologický fenomén, a zcela odlišná pak u vodního ekosystému. „Péče tedy představuje rozmanitý soubor opatření od budování tůň, přes kácení, kosení travních porostů až po dosadby chráněných druhů nebo naopak likvidaci těch invazních. Optikou kraje se jedná o poměrně komplikovaný proces počínající definováním konkrétních činností, jejich rozpočtováním, tvorbou smluv, zadávacích dokumentací, organizací soutěží, předáním a vysvětlením požadavků na péči konkrétním zhotovitelům v terénu a průběžnými kontrolami provádění prací. Proces je završen kontrolou dokončených prací a jejich převzetím. V drtivé většině se jedná o manuální práci, jejíž cena neustále roste. K tomu vydatně přispívá

i rostoucí inflace, takže je péče o tato území rok od roku nákladnější. V loňském roce kraj na péči o zvláště chráněná území vynaložil částku ve výši zhruba 18,5 milionu korun,“ uvedla radní pro oblast životního prostředí a zemědělství Jana Skopalíková.

Z 229 území na území Středočeského kraje je 178 přírodních památek, 44 přírodních rezervací a sedm smluvně chráněných území o úhrnné výměře více než 7 300 ha. Zatím poslední přírodní památkou ve Středočeském kraji je lokalita Straň u Hrabří na Příbramsku. Vyskytuje se tam silně ohrožený rostlinný druh vstavače kukačky. Za poslední tři roky tam kvetlo 500 až 1000 rostlin tohoto druhu. Nařízení kraje o zřízení nového zvláště chráněného území projednali radní letos v dubnu.

Vstavač kukačka.

JEZDÍME ZA VÁMI

Návštěva Oblastní nemocnice Příbram.

Zemědělské družstvo Krásná Hora nad Vltavou.

Sedlčanská společnost Stros.

Navštívili jsme vás na Příbramsku a Sedlčansku

Vedení Středočeského kraje se během května a června vydalo na jih regionu. V rámci svých pravidelných návštěv do obcí s rozšířenou působností tak navštívilo Příbram a Sedlčany. Konec května patřil výjezdu na Příbramsko, kde se nachází jedno

z mnoha lákadel Středočeského kraje – Hornické muzeum Příbram. Dnes naše příspěvková organizace patří vůbec k těm nejstarším muzeím. Založeno bylo už v roce 1886 a nyní patří k největším muzejním komplexům ve střední Evropě.

Muzeum se stále rozšiřuje, nyní rekonstruuje uranový důl Bytíz, kde vznikne nová expozice. Dále radní navštívili příbramskou nemocnici, pátéříni zdravotnické zařízení pro celý region. V minulém roce zde personál ambulantně ošetřil 156 372 pacientů a provedl neuvěřitelných 6 419 operací. Nemocnice si neustále dopřává rozsáhlou modernizací. Jmenujme například internu anebo rekonstrukci pavilonu „D“, kde se nachází např. chirurgická ambulance, anebo dostavbu pavilonu „N“ s dětskými odděleními. Naopak těsně před prázdninami čekal hejtmanku a radní výjezd na Sedlčansko. V malebné oblasti středního Povltaví se nachází obec Krásna Hora nad Vltavou, kde vedení kraje navštívilo místní zemědělské družstvo. Chovají tu přes čtyři tisíce kusů skotu, z toho 1530 dojných krav,

přičemž ročně družstvo dodává přes 15 milionů litrů mléka. Třeba i zde své uplatnění najdou žáci a žákyně SOU Sedlčany, které se zaměřuje především na obory spojené se zemědělstvím. Vedení kraje se v rámci prohlídky přesvědčilo, že výběr oborů je opravdu široký – v nabídce jsou obory Zahradník, Lesní mechanizátor, Opravář zemědělských strojů, Kuchař, Cukrář či například Zámečník. Opravdu významným zaměstnavatelem v oblasti strojírenství je firma Stros, vyrábějící průmyslové výtahy pro klienty z 54 zemí světa. Následovala návštěva Biopekárny Zemanka, kde mohlo vedení kraje ochutnat voňavé a křupavé sušenky. Z řady jejich produktů si vyberou i vegani a celiaci. Příbram a Sedlčany uzavřely výjezdy do všech 26 obcí s rozšířenou působností.

Hornickým muzeem Příbram provedl vedení kraje jeho ředitel Josef Velfl (na snímku vpravo vedle hejtmanky).

V Brdech láká turisty nová hřebenovka dlouhá 120 km

Máte rádi horské túry a zdolávání vrcholů? Pak je nová Brdská hřebenovka přesně pro vás! Nemusíte se hned pustit do celých 120 kilometrů, můžete si cestu rozdělit na několik částí. Nové trasy vás zavedou na nejvyšší vrcholy a nejzajímavější místa oblasti.

Ještě nedávno jste mohli v Brdech potkat turisty s barvou a štětcem nebo připevňující směrovky. To členové Klubu českých turistů dokončovali značení nových cest v této oblasti a vytvořili i nové propojení z nižších oblastí k vrcholům, například od Nepomuku nebo Dominikálních pasek na okraji Bratkovic na Příbramsku. Na vytyčení tras se kromě spolku Brdy a Podbrd-

sko a Klubu českých turistů podíleli i zástupci chráněné oblasti Brdy, armády, vojenských lesů a Středočeského kraje, na jehož území většina CHKO Brdy leží. „Díky novému osmikilometrovému úseku se spojí masiv Toků a oblast vrcholu Praha. Tyto vysoké polohy Brd jsou pro návštěvníky velmi atraktivní,“

nabízí tip na krátký výlet krajský radní pro kulturu, památkovou péči a cestovní ruch Václav Švenda.

Dřevěné značky novinkou

Vyznačením nových tras budou návštěvníci nasměrováni na vhodné a bezpečné cesty. Tím by

se mělo zabránit vytváření nelegálních stezek v oblasti, která může být místy nebezpečná. Proč? V místě totiž může stále být nevybuchlá munice, neboť v lokalitě donedávna cvičili dělostřelci. Pyrotechnický průzkum nyní probíhá kolem vrchu Kočka v Padrské oblasti. Nyní k hřebenovce. Ta je značená od Jíloviště po Spálené Poříčí. Sportovci mohou vystoupat na většinu vrcholů přesahujících 800 metrů nad mořem, tedy od Toků po Korunu, a také na další vrchy jako Ostrý u Felbabky, Plešivec, Houpák, Dlouhý vrch a Brdce. Kromě nových turistických tras připravuje spolek Brdy a Podbrdsko i další novinku. V příštích několika letech bude označeno asi deset

brdských vrcholů a zajímavých míst dřevěnými značkami s reliéfem zvířete nebo jiným motivem charakterizujícím daný vrchol. Značky vyrobí studenti a učitelé oboru umělecký truhlář a řezbář z Waldorfské školy v Příbrami. Reliéfy budou umístěny například na vrcholech Tok, Praha, Třemšín, Koruna a Houpák.

Nově značená cesta nabízí v Brdech vzácné výhledy do krajiny.

Hrdinům je třeba pomáhat. Oni pomáhají nám. Téměř čtvrt miliardy šlo do vybavení dobrovolných hasičů

Na letošní rok připadlo jedno krásné kulaté výročí. Je to přesně 160 let, kdy velvarský měšťan a později starosta Karel Krohn svolal v tamním hostinci Sladovna ustavující schůzi vůbec prvního sboru dobrovolných hasičů v celé zemi. Vytvoření jednotky dobrovolníků, kteří nejen chrání majetek a život občanů, ale také organizují nespočet akcí ve své obci a udržují komunitní život, se stal obrovskou inspirací a další sbory vznikaly po celém kraji a i po celé republice. Ve Středočeském kraji máme aktuálně na 55 tisíc členů ve 1200 sborech dobrovolných hasičů. A v absolutní většině jde o ty, bez nichž by život na středočeských vsích a městech byl nemyslitelný.

To, co my pro naše „dobráky“ můžeme udělat, když oni vkládají čas, energii a jsou ochotní nasadit i život, je zajistit jim kvalitní vybavení a zázemí. To se po celou dobu působení ve vedení Středočeského kraje poctivě snažíme dělat. Za roky 2021 až 2024 jsme pro dobrovolné hasiče vyhradili rekordní částku peněz. Ve fondu, díky němuž mohou opravovat či stavět hasičárny, pořizovat nové cisterny nebo zá-

hová vozidla a nakupovat nové vybavení pro zásahy, bylo celkem v tomto období rozděleno 245 milionů korun. Z původních 44 milionů za rok jsme částku ve fondu navýšili na letošních rekordních 81 milionů. A co se díky tomu podařilo nakoupit či postavit? Středočeští dobrovolní hasiči mají díky fondu 49 nových cisteren, rekonstruovalo se nebo postavilo 22 hasičských zbrojnic, ve výbavě dobrovolných hasičů přibýlo také 146 dopravních aut a rovná stovka požárních přívěsů. 50 milionů korun

pak putovalo na tak zvané věcné prostředky pro akceschopnost, což jsou ochranné obleky, hadice, helmy a mnoho dalšího, co naši hasiči potřebují, aby mohli vyjždět k požárům, popadaným stromům při bouřkách a silných větrech, či k dopravním nehodám. Prostě tam, kde je potřebujeme. Vždy, když předáváme hasičům novou techniku nebo vybavení, tak si v koutku duše přeju, aby ji nikdy nemuseli použít. Jenže je mi jasné, že to naopak bude velmi brzy, kdy

najde své uplatnění, a proto mě těší, že i díky Středočeskému kraji se na ni mohou spolehnout oni a my na ně. Za jejich odvahu a nasazení jim nikdy nepřestanu být vděčná a přeji si vzhledem k počtu výjezdů ve Středočeském kraji, aby se z každého vrátili vždy v pořádku domů ke svým rodinám.

Petra Pecková,
hejtanka
Středočeského kraje,
STAN

Proč je nutné chápat zdravotnictví jako celek?

Roky Středočeský kraj investoval a stále investuje do „svých“ krajských nemocnic. Potřebu podpořit nejen „malé“ dílčí projekty, ale i ty „velké“ si uvědomují všichni. Již v roce 2020 tak na velké projekty typu výstavby centrálního příjmu benešovské nemocnice, rekonstrukci dětského pavilonu v Příbrami či rekonstrukci

očního pavilonu kolínské nemocnice bylo vyčleněno cca 850 mil., v roce 2021 se tato částka více než zdvojnásobila. Další téměř 1 mld. byla v posledních letech využita na podporu zdánlivě menších projektů, např. dílčí rekonstrukce pavilonů, obnovu materiálně technického vybavení či v neposlední řadě se jednalo o finanční prostředky na

přípravu projektů. Příprava projektů se na první pohled zdá možná neuchopitelná, avšak jedná se o přípravu projektových dokumentací až po fázi vydání stavebních povolení např. pro urgentní příjem kolínské nemocnice či nový pavilon pro matku a dítě nemocnice v Mladé Boleslavi. Bez těchto projektů by nebylo možné čerpat prostředky z dotačních titulů EU a vlastně ani z jiných. Nelze však opomíjet i další nemocnice – městské a soukromé, které našim občanům také poskytují tolik potřebnou zdravotní péči. Proto již čtvrtý rok po sobě Středočeský kraj podporuje prostřednictvím dotačního titulu i tato zařízení. Naši pacienti si totiž zaslouží, aby např. vyšetření v každé nemocnici, ať již krajské, městské či soukromé bylo

provedeno na kvalitním a moderním přístroji a všichni naši zdravotníci si zaslouží pracovat s tím nejlepším. Nemocnice však samy o sobě tvoří jen dílčí část celku a v žádném případě nestojí osamocně. Schválně, koho voláte, když je Vám opravdu zle? Ano, „záchranku“. A co se Vám v tu chvíli honí hlavou? Že každá sekunda je jako minuta a každá minuta jako hodina. Ano, máme to všichni stejné, všichni víme, že čas je rozhodující. Právě proto v rámci optimalizace dojezdových dob byly v posledních třech letech otevřeny tři úplně nové výjezdové základny, a to v Benátkách na Jizerou, Jesenicích u Rakovníka a Hradištku. Ale i naše záchranka je pouze částí celku.

Velké množství Středočechů, včetně mě, trápí nedostatek praktiků, pediatrů, zubařů, některých specialistů atp. Bohužel zde neexistuje rychlé a plošné řešení, které by měl ve svých rukou samotný kraj. Jde o řešení systémová, a proto i zdoluhavá, která však věřím, že přinesou své ovoce. Naším společným cílem musí být, aby každý občan, potenciální pacient, měl zajištěnou dostupnou a kvalitní zdravotní péči. Čeká nás dlouhá cesta a všem, kteří se podílejí na udržení a rozvoji tohoto systému, patří obrovská díky.

Pavel Pavlík,
statutární
náměstek
hejtmanky
pro oblast
zdravotnictví,
ODS

Kvalitní vzdělávání bylo naší prioritou

Vzhledem k blížící se obnově složení krajského zastupitelstva bych zde ráda poděkovala svým kolegyním a kolegům z Výboru pro výchovu, vzdělávání a zaměstnanost za konstruktivní přístup k řešení problémů našeho školství, a to nejen v otázce středních škol. Považuji za podstatné, že jsme se dokázali shodnout a postupovat jednotně v tom, jak podporovat naše školy a lidi v nich, kde investovat, jak upravovat učební obory a co dělat pro zlepšení podmínek výuky a personálního vedení. Vybírali jsme ty nejlepší možné ředitele, po mnoha letech se hodně opravovalo a budovalo za více než 340 milionů Kč, proškolily se stovky

pedagogů v potřebných dovednostech, aby dokázali pomáhat dětem i v těch nejpalcivějších potížích. Děkuji i za spolehlivou spolupráci pracovníků odboru školství a Vzdělávacího institutu Středočeského kraje, za ochotu pana radního vysvětlovat veškeré kroky a rozhodnutí, i za odvalu politické reprezentace mít školství jako prioritu. Jsem potěšena tím, jak se nám podařilo rozhybat mnoho důležitých projektů spolupráce a akcí, které vedou ke zlepšení vzdělávacího procesu našich dětí.

Víme, kde je nutné pokračovat, a upřímně doufám, že nabranný kurz se podaří udržet i po

volbách. Přeji si proto zvýšit investice do lidí a budování nových škol, a to nejen středních. Mnohde však chybí i základní a mateřské, jejichž zřizovateli jsou rozpočtově omezené obce. Z nastavení procesu je zřejmé, že např. výstavbu školy nevyřeší často tato obec sama, ale je nezbytná spolupráce různých úrovní státní sféry. Obec s rozpočtem pár milionů korun se nemůže zadlužit kvůli výstavbě školy za min. půl miliardy Kč, je nutné společně dokázat přesvědčit vládu k vyšším investicím do vzdělávání tam, kde je to nejvíce potřeba!

Tyto čtyři roky vládnutí kraje ukázaly, že dobrá spolupráce přináší viditelné výsledky. Kdo je ochoten problémy nejen kritizovat, ale navrhnout řešení, zdroje peněz, aktivně pracovat na realizaci, ten má dostat důvěru ve své práci pokračovat. Snažili jsme se dělat maximum pro naše školy a jsem za tuto pozitivní zkušenost vděčná. Jsem připravena na naše úsilí navázat.

Jana Krumpholcová,
předsedkyně
Výboru pro
výchovu,
vzdělávání
a zaměstnanost,
Spojenci

Zvládli jsme toho opravdu hodně

Vážení sousedé,

Středočeský kraj je skvělé místo pro život. Máme krásné památky, cennou přírodu, příjemná města a obce. Proto se k nám také přistěhuje každý rok 10 tisíc lidí! Jako předsedkyně výboru pro kulturu, zastupitelka kraje, ale také hrdá Středočeška, denně vidím, kolik šikovných lidí v kraji působí a jak obrovský turistický potenciál náš kraj má. Právě kulturu se nám podařilo otevřít ještě více lidem a přispět k tomu, že dotace v kultuře jsou rozdělovány spravedlivě. Ve spolupráci s veřejností navíc vznikla vůbec první krajská kulturní strategie. Kraj je totiž třeba řídit strategicky a spravovat spravedlivě, udržitelně a transparentně. Před čtyřmi lety jsme transparentnější kraj slíbili a jaký je výsledek? Z desátého místa nezávislého žebříčku hodnocení transparentnosti se kraj posunul rovnou na první. Podařilo se vypovědět nevyhodné smlouvy vyvolených firem na lukrativní údržbu silnic, ušetříme tak kraji stovky milionů korun. Krajský rozpočet, ale i dotace, které kraj rozděluje, si bude možné nově prohlédnout na přehledném interaktivním portálu do poslední koruny. A je toho mnohem více napříč všemi oblastmi našeho kraje a všem za tuto usilovnou práci patří díky.

Lucie Čirkva Chocholová,
předsedkyně
Výboru pro památkovou
pěči, kulturu
a cestovní ruch,
Piráti

Vláda sebere obcím peníze. Hnutí STAN je pro

Vláda se chystá sebrat obcím jejich peníze a dát je hejtmanům. A důvod? Arogantní pocit, že vláda a hejtmani vědí lépe, co obce potřebují. Hnutí ANO je proti. My zastáváme názor, že kraj má dostat více peněz a pravomocí na úkor vlády a nemá opět brát peníze městům a obcím.

Je to opravdu smutný pohled. Jediné, co hejtmanka Pecková (STAN) nyní řeší, je, že chce spolu s dalšími politiky z vládních stran sebrat z rozpočtu měst a obcí miliony korun, které chce získat pro kraj. A nejde vůbec o malé peníze. Kladno, Kralupy nad Vltavou, Příbram, Benešov, Nymburk nebo Poděbrady a řada dalších měst a obcí tak přijdou kvůli nápadu hnutí STAN o miliony korun ze svého rozpočtu. Místo toho, aby města a obce mohly opravit silnice, postavit dětské hřiště nebo podpořit věci, které považují za důležité, odevzdají peníze do krajské kasy. Fígl spočívá v tom, že hnutí STAN, které

má problém nejen s kauzou Dozimetr, chce fakticky získat více peněz pro sebe. A tak do sněmovny protlačilo návrh zákona o rozpočtovém určení daní. Ale protože nikdo ze STANu neměl zároveň odvalu si říct o peníze ministru financí, tak se rozhodli, že seberou peníze obcím podobně tak, jak se podařilo v případě financování krajské dopravní obslužnosti.

My v hnutí ANO jsme jasně řekli, že jsme proti podobným nápadům. Jsme totiž přesvědčení, že starostové vědí nejlépe, do čeho potřebují investovat. Chápeme samozřejmě, že kraj potřebuje více peněz, ale nelze to dělat na úkor obcí. Mluvili jsme o tom se stínovým premiérem Karlem Havlíčkem a shodli jsme se, že tento účelově připravený zákon, který bere obcím peníze, budeme muset po sněmovních volbách revidovat. Tedy pokud uspějeme, což předpokládám. Návrh zákona i vystupování hejtmanky

Peckové navíc potvrzuje, že současné vedení Středočeského kraje nedokáže efektivně zastupovat zájmy svých obyvatel na národní úrovni. A bohužel ani při jednání s vedením hl. města Prahy. A tak zatímco vedení hlavního města připravuje různá opatření proti obyvatelům středních Čech a odmítá s naším krajem spolupracovat příkladně na řešení složité dopravní situace, tak hejtmanka se tváří, že se jí tento problém netýká a vesele dokola rozdává své úsměvy.

Robert Bezděk, předseda
Kontrolního výboru, ANO 2011
Tomáš Helebrant, člen komise

radý SK
pro spolupráci
s městy
a obcemi,
ANO
2011

POMŮCKA: AT, OHR, SUB	STÁTNÍ POZNÁVACÍ ZNAČKA ZKR.	BOJOVÝ POKRÍK	STRACHOVATI SE		ČÁST KOSTELA	CHEM. ZN. HOLMIA	ČÍSLO PO ODMOCNĚNÍ	VOJENSKÝ ÚTOK		RODINNÝ DŮM ZKR.	PŘÍSLUŠNÍK STÁTU	EURO-ASJSKÝ OSTROVNÍ STÁT		SPZ ZVOLENU	REBEL	VRANÍK KNIŽNĚ	ANGLICKÁ PŘEDLOŽKA	ČÍNSKÝ LITERÁRNÍ SOUDCE	
LATINSKÁ PŘEDPONA				VHOZENÍ					DVANÁCT MĚSÍCŮ				NÁHLÁ ZMĚNA						
1. DÍL TAJENKY				STARÁ ČESKÁ DUTÁ MÍRA					INIC. HER. KLUKOVÉ				BÝV. OZN. LETOPOČTU						
BŘEMENO						CITOSLOVCE MEČENÍ				NÁZEV POJIŠTOVNY				INIC. HERCE POLÍVKY				DĚTSKÝ POZDRAV	SPORTOVNÍ KLUB ZKR.
						ZDE				AM. ÚSTR. ZPR. SLUŽBA				MODRÁ LUČNÍ KVĚTINA					
	ZAVÝSKNUTÍ	OBYVATEL EVROPY			CVIK NA HRAZDĚ				BÝV. RUSKÝ VLÁDCE				CITOSLOVCE SMÍCHU					DODATEK V DOPISE	
		INIC. HERCE EFFY			CHEM. ZN. RADONU				KOZÍ PACH				FRANCOUZ. PŘEDLOŽKA					CHEM. ZN. HELIA	
INICIÁLY HERCE KOHOUTA			VZDOR							ČÍSLO K PLATEB. KARTĚ			STUDENT 2. ROČNÍKU						
			DRUH POPULÁRNÍ HUDBY							SKUPINA OBYDLÍ			VYLEPOVAT PLAKÁTY						
2. DÍL TAJENKY						IBSENOVO DRAMA												STOČENÝ BALÍK	UKAZOVACÍ ZÁJIMENO
						DRUH PEČIVA					PÁLIVÁ KOŘENÍ								
	VŠEOBECNÁ ZDRAVOTNÍ POJIŠTOVNA ZKR.	ŽIVNOSTEN. LIST ZKR.			PLOCHÝ KOTOUČ						INIC. HERCE LOHNSKÉHO			INIC. FYZIKA EINSTEINA				INIC. KARD. TROCHTY	
		POUKÁZKA NA PENIZE			LYŽE ANGLICKY						ZVUK VĚTRU			ŽENSKÉ JMÉNO 3. 6.				OSOBNÍ ZÁJIMENO	
VŠECHNO				BÝVALÝ POKRM. TUK						ZNAČKA AUT								HUDEBNÍ ZNAČKY	
				PLOŠNÉ MÍRY SLOV.						ČICHOVÝ ORGÁN								VČELÍ PRODUKT	
3. DÍL TAJENKY																			STAV BEZ SVĚTLA
INICIÁLY HERCE KOSTKY			ZN. HYGIEN. POTŘEB				AUTONOMNÍ OBLAST				OKRUH PŮSOBNOSTI							ČESKÁ TELEVIZE	
			NAROZEN ZKR.				ASJSKÉ MUŽ. JMÉNO				RADIO-LOKÁTOR							VLHCE TEP-LÉ (VEČERY)	
	KDESI BÁSNICKY	CHEM. ZN. NEONU			INICIÁLY MALÍŘE ALŠE				INIC. HERCE RAŠILOVA				TADEÁŠ DOMÁCKY					INICIÁLY FILOLOGA MOURKA	
		DÍRA V ZEMI			UNYLE				ŘEKA V USA				RUSKÉ ŽENSKÉ JMÉNO					NADŠENÍ	
ČÁSTI VOZU SLOVEN.				NEMNOHO						JMÉNO PSA				PÍSMENA L					
				UCHO NĚMECKY						PORADEN. FIN. FIRMA				ŘÍMSKÝCH 555					
4. DÍL TAJENKY																		SNÍŽENÝ TÓN E	INICIÁLY HUDEBNÍKA TALICHA
ZNAČKA DECIMETRU			VIDA																
INICIÁLY MODERÁT. AICHMAJE-ROVĚ			HRDINA																
														DONĚST DOVNITŘ					

Na Velkém Blaníku (n. v. 638 m) se nachází dřevěná krytá věž s výškou 29,5 m. Součástí stavby je výklenek, který se nazývá oltářní mensa. Přímo zde se v současné době může dokonce konat svatební obřad. Pokud se rozhodnete tuto rozhlednu navštívit a vyrazit z Louňovic pod Blaníkem, čeká vás nenáročný výstup cestou, která vás povede kolem pověstmi opředené Veřejové skály. Odměnou za výstup na Blaník, a poté i na vrchol rozhledny, vám bude pohled do krásné podblanické krajiny, kdy při dobré viditelnosti uvidíte až do Prahy. Velký Blaník byl osídlen již před začátkem našeho letopočtu. Žili na něm lidé tzv. halštatskolaténské kultury. V době osídlení naší země Kelty zde bylo oppidum a později tvrz. Na vrchu jsou stále patrné pozůstatky opevnění v podobě mohutných kamenných valů. V letech 1868–1871 se zde konaly tábory lidu za české státní právo, viz tajenka.

Foto: Ondřej Soukup

Prvních deset úspěšných luštitelů odměníme exkluzivní knihou o přírodě z edice Středočeského kraje. Vyluštěnou tajenku zašlete do 25. 8. 2024 spolu se jménem a korespondenční adresou na e-mail stredocech@kr-s.cz.

STŘEDOČECH

Středočech, informační čtvrtletník Středočeského kraje (Ročník 7)
Vydavatel: Středočeský kraj
Zborovská 11, 150 21 Praha 5
IČ: 708 91095 / Ev. č.: MK ČR E 19097
Kontakt na redakci: stredocech@kr-s.cz
Pro Středočeský kraj vytisklo
Vltava Labe Media, a. s.

STŘEDOČESKÝ KRAJ ONLINE
www.stredoceskykraj.cz

